Bakuna para sa COVID-19

Kalusugan ng Publiko – Dokumento ng Impormasyon

Ang pagbabakuna ang isa sa pinakamahalagang magagawa sa kalusugan ng publiko. Tumutulong ang mga pagbabakuna na maalis at makontrol ang pagkalat ng mga impeksyon at sakit. Tinutulungan ng mga bakuna ang iyong resistensya (immune system) na makilala at malabanan ang bakterya at mga virus na nagdudulot ng sakit.

Ano ang sakit na COVID-19?

Ang COVID-19 ay nakakahawang sakit na dulot ng virus na SARS-CoV-2. Maaaring kumalat ang virus mula sa isang tao papunta sa isa pang tao sa pamamagitan ng mga aktibidad tulad ng pag-ubo, pagbahin at pagsasalita. Maaari ring kumalat ang COVID-19 sa paghawak sa isang bagay na may virus, pagkatapos ay hahawakan ang iyong bibig, ilong o mga mata gamit ang hindi nahugasang mga kamay.

Karamihan sa mga taong nahawaan ng virus ay makakaranas ng hindi malubha hanggang sa katamtamang sakit sa baga, pero maaapektuhan ng virus ang iba't ibang tao sa iba't ibang mga paraan. Ang ilan ay magkakasakit nang malubha at mangangailangan ng medikal na atensyon. Ang mga taong may mga umiiral nang medikal na kondisyon ay mas malamang na makaranas ng malubhang sakit.

Ano ang bakuna para sa COVID-19?

Gumagana ang mga bakuna para sa COVID-19 sa pamamagitan ng pagpapakita sa ating katawan ng isang bagay na kamukha ng COVID-19 virus. Matututunan ng ating resistensya na labanan ang virus. Mapoprotektahan ka nito laban sa impeksyon o malubhang sakit kung malalantad ka sa COVID-19 sa hinaharap. Ang lahat ng ginagamit na bakuna para sa COVID-19 ay mabisa sa pag-iwas sa malubhang sakit dahil sa COVID-19.

Sino ang dapat magpabakuna para sa COVID-19?

Available nang libre ang bakuna para sa COVID-19 sa mga kwalipikadong taga-Manitoba. Mangyaring bisitahin ang manitoba.ca/covid19/index.html para sa mga pamantayan sa pagiging kwalipikado. Dapat makatanggap ng dosis ang mga sumusunod na tao:

- Nasa hustong gulang na 65 taong gulang o mas matanda pa
- Mga residente ng mga pasilidad para sa pangmatagalang pangangalaga at iba pang setting na magkakasamang nakatira
- Mga taong may mga umiiral nang medikal na kondisyon na naglalagay sa kanila sa mas mataas na panganib ng malubhang COVID-19
- Mga taong buntis
- Mga taong nakatira sa o mula sa First Nations, Métis at Inuit na mga komunidad
- Mga miyembro ng komunidad na kinategorya ayon sa lahi at iba pang komunidad na nararapat tratuhin nang patas
- Mga taong nagbibigay ng mahalagang mga serbisyo sa komunidad

Depende sa kasaysayan ng iyong kalusugan, maaaring magrekomenda ang iyong provider ng pangangalagang pangkalusugan ng marami pang dosis ng bakuna. Maaari mong matanggap ang bakuna para sa COVID-19 kasabay ng bakuna para sa trangkaso.

Sino ang HINDI dapat magpabakuna para sa COVID-19?

Kausapin ang iyong provider ng pangangalagang pangkalusugan bago magpabakuna ng bakuna para sa COVID-19 kung ikaw ay:

- Nagkaroon ng allergic reaction pagkatapos ng naunang dosis ng bakuna para sa COVID-19
- Nagkaroon ng allergic reaction sa alinmang sangkap ng bakuna (halimbawa: polyethylene glycol [PEG], Tromethamine [trometamol o Tris])
- Nagkaroon ng myocarditis (pamamaga ng kalamnan ng puso) o pericarditis (pamamaga ng lining na nasa labas ng puso)
- Nagkaroon ng multisystem inflammatory syndrome (tinatawag na MIS-C sa mga bata at MIS-A sa mga nasa hustong gulang)

Ang sinumang may mataas na lagnat ay dapat ipagpaliban ang pagpapabakuna hanggang sa gumaling. Ang sinumang may hindi malubhang sakit ay maaari pa ring makatanggap ng bakuna. Maaari kang magkasakit ng COVID-19 bago ka pa magpabakuna. Kung mangyayari ito, dapat maghintay ka bago magpabakuna hanggang sa gumaling ka.

Ano ang mga posibleng side effect ng bakuna para sa COVID-19?

Inaaprubahan ng Health Canada ang mga bakuna batay sa pagsusuri ng kalidad at kaligtasan. Karaniwan ang

makaranas ng pananakit, pamumula o pamamaga kung saan ka nabakunahan. Maaaring mangyari ang namamagang mga lymph node pagkatapos mabakunahan para sa COVID-19. Ang ilang bata ay maaaring magkaroon ng lagnat, pagkahilo, hindi mapakali, walang gana o masakit ang tiyan. Ang mga ito ay hindi malubhang mga reaksyon at karaniwang tumatagal ng isa hanggang dalawang araw. Maaari kang uminom ng acetaminophen (halimbawa: Tylenol®) para sa lagnat o pananakit.

Ang Acetylsalicylic acid (halimbawa: Aspirin®) ay HINDI dapat ibigay sa mga bata dahil maaari itong magdulot ng malubhang sakit sa atay at utak na tinatawag na Reye's Syndrome.

Ang malubhang allergic reaction ay seryoso pero napakabihirang side-effect mula sa pagpapabakuna. Maaaring kasama sa mga sintomas ang pamamantal, nahihirapang huminga o pamamaga ng lalamunan at mukha. Mahalagang manatili sa klinika nang 15 minuto pagkatapos matanggap ang anumang bakuna para masubaybayan ka o ang iyong (mga) anak. Kung magkakaroon ng mga sintomas pagkatapos umalis ng klinika, tumawag sa 911 o pumunta sa pinakamalapit na emergency department para sa agarang atensyon

Ang myocarditis/pericarditis (pamamaga ng kalamnan ng puso/lining sa paligid ng puso) ay napakabihirang reaksyon na maaaring mangyari pagkatapos ng pagbabakuna. Maaari itong magdulot ng kapos na paghinga, pananakit ng dibdib o ang pakiramdam ng mabilis o hindi normal na pagtibok ng puso. Karamihan ng mga tao na nakaranas ng mga sintomas na ito ay nagkaroon nito sa loob ng 7 araw pagkatapos matanggap ang bakuna. Kung mararanasan mo ang alinman sa mga sintomas na ito, pumunta sa pinakamalapit na emergency department o health center. Maaari kang makakuha ng myocarditis/pericarditis mula sa COVID-19. Ang myocarditis/pericarditis na dulot ng bakuna para sa COVID-19 ay mas banayad o mahina kaysa sa kapag idinulot ito ng sakit na COVID-19 mismo.

Paki-report ang anumang seryoso o hindi inaasahang mga side-effect sa provider ng pangangalagang pangkalusugan.

Ang iyong rekord ng proteksyon

Ang lahat ng pagbabakuna ay itinatala sa immunization record ng isang tao sa Immunization Registry ng Manitoba.

Pinapayagan ng registry na ito:

- ang iyong provider ng pangangalagang pangkalusugan na malaman kung aling mga pagbabakuna ang natanggap mo o ng iyong (mga) anak,
- ang paggawa ng mga immunization record o pag-aabiso sa iyo tungkol sa mga bakuna na lampas na sa takdang petsa,
- Ang mga opisyal ng kalusugan ng publiko na subaybayan kung gaano gumagana nang mahusay ang mga bakuna sa pag-iwas sa sakit.

Maaari mong makuha ang iyong immunization record sa pamamagitan ng pagsusumite ng kahilingan sa online sa pamamagitan ng forms.gov.mb.ca/immunization-update-request. Ipapadala sa iyo sa koreo ang iyong immunization record.

Maaari ka ring makakuha ng kopya sa pamamagitan ng:

- pagkontak sa iyong lokal na opisyal sa kalusugan ng publiko; o
- pagtatanong kung maaari itong ibigay sa iyo ng iyong lokal na klinikang pangmedikal o opisina ng doktor; o
- pagtatanong sa isang lokal na nursing station o health centre.

Para sa listahan ng mga opisina para sa kalusugan ng publiko, pakibisita ang:
manitoba.ca/health/publichealth/offices.html

Ang Batas sa Personal na Impormasyon ng Kalusugan ay pinoprotektahan ang iyong impormasyon at/o ang impormasyon ng (mga) anak mo. Maaari mong hindi ipakita ang iyong personal na impormasyon ng kalusugan at/o ng (mga) anak mo mula sa mga provider ng pangangalagang pangkalusugan. Para sa higit pang impormasyon, mangyaring tingnan ang manitoba.ca/health/publichealth/surveillance/phims.html o kontakin ang iyong lokal na opisina para sa kalusugan ng publiko para makipag-usap sa nurse sa kalusugan ng publiko.

Para sa higit pang impormasyon sa sakit na COVID-19 at mga bakuna:

- kausapin ang iyong provider ng pangangalagang pangkalusugan; o
- tumawag sa Health Links – Info Santé sa Winnipeg sa 204-788-8200; walang bayad saanman sa Manitoba 1-888-315-9257; o
- bumisita sa:

  Ang website ng Manitoba para sa COVID-19:
  manitoba.ca/covid19/index.html

  Website ng Programa ng Manitoba para sa Pagbabakuna:
  gov.mb.ca/health/publichealth/cdc/div/index.html

  Website ng Health Canada tungkol sa COVID-19:
  canada.ca/en/public-health/services/diseases/coronavirus-disease-covid-19.html

Hulyo 2024

MG-16091 (07/24)